Společnost
pro církevní právo

ZRCADLO CÍRKVE

3/2022/2

Aktuality Společnosti pro církevní právo
Praha – Brno – Olomouc – Stříbro – České Budějovice

11. března 2022 | 13. ročník

Demonstrace na podporu Ukrajiny, Václavské náměstí v Praze, neděle 27. února 2022.

Profesor Tomáš Halík na demonstraci na podporu Ukrajiny

Praha–Frankfurt–Paříž–Lyon–Vídeň–Tbilisi–Bratislava–Vilnius

V pátek 4. března 2022 v 18.00 se konala další ze série demonstrací na podporu Ukrajiny na Václavském náměstí v Praze. Nositel Templetonovy ceny Mons. Tomáš Halík, katolický kněz a profesor Univerzity Karlovy, prezident České křesťanské akademie a čestný člen Společnosti pro církevní právo, demonstraci zahájil tímto projevem:

Patřím ke generaci, která před více než půl stoletím prožila sovětskou invazi, onu bratrskou pomoc, po níž následovala zbabělá kapitulace tehdejšího československého komunistického vedení (s jedinou čestnou výjimkou) a podpis deklarace o **dočasném** pobytu sovětských vojsk. To dnes chtějí Rusové po Ukrajině.

Ten **dočasný** pobyt s heslem věčného přátelství s okupanty měl však trvat na věčné časy dle staré zásady: kam vkročí bota ruského vojáka, odtamtud se nikdy nevrátí.

Ty jejich **věčné časy trvaly dvacet let**, smutných let všeobecné – především však kulturní a morální – devastace naší země. Skončily až radikálním novým uspořádáním Evropy po pádu komunismu, morové nákazy z Ruska.

Foto Jolana Haismanová

Dnešní vládce Ruska chtěl po vzoru Hitlerovy **bleskové války** zničit Ukrajinu a pokud bude Ukrajina kapitulovat a svět zareaguje formálními protesty a mírnými postihy jako po anexi Krymu, je odhodlán jít dál.

Ukrajina však dává celému světu **lekci úžasného hrdinství** a její skvělý prezident, který k nám snad za chvíli přímo promluví, ukazuje všem, co to znamená být velkým politikem a velkým státníkem. Za úsilí odvrátit agresora a vrátit mír své zemi a tím naději na mír a bezpečí dnes ohroženému světu, **si jednoznačně zaslouží letošní Nobelovu cenu míru**.

Před dvěma lety v tuto dobu se světem začala šířit pandemie nakažlivé nemoci z Číny a mnozí jsme si nedovedli představit, co všechno světu přinese. Právě my si však dovedeme představit, co znamená virus zkázy z mocichtivého Ruska.

Zvláště naše země bývalého sovětského bloku, které by chtěl kremelský válečný zločinec dostat jako další chod na stůl pro svůj nenasytný hlad po moci, musí apelovat na svědomí světa, aby Ukrajinu neopustil. **Svoboda Ukrajiny nesmí padnout!** Povzbudilo by to diktátory na celém světě.

Cesta k demokracii začala na Majdanu vyjádřením touhy po **přináležitosti Ukrajiny k Evropské unii** a dnes toto volání zaznívá z barikád krvácející země. Ukrajina a všichni myslící a vidoucí lidé ve světě ví, **jakou cenu má sjednocení Evropy** a tato vůle k jednotě v EU a NATO je vzácným pozitivním plodem a druhou stránkou této dějinné zkušenosti.

Všechen obrovitý průmysl lži ruské propagandy, všechny dezinformační weby, všechny Klause a Okamury, kteří napomáhali ruské **snaze o naši izolaci a vytržení naší země** z životně důležitého svazku v EU, vidíme nyní v celé jejich nebezpečnosti, a i když na chvíli změní svou rétoriku, nesmíme jim už nikdy věřit. Všichni dezinformátoři, pátá kolona Ruska, jistě brzy vylezou ze svých děr.

Buďme vděčni, že **dnes máme premiéra a vládu**, na kterou můžeme být hrdí.

Ukrajinci, dělníci, lékaři, studenti, kteří po léta žili a pracovali mezi námi, dnes nasazují životy za svou vlast. Postaráme se nyní velkoryse o jejich ženy a děti a nenecháme bez podpory jejich boj.

Dávají **příklad** celému světu. Brzy nás čeká **předsednictví EU**, příležitost očistit a znovu pozdvihnout prestiž naší země.

Ukažme se jako **dobří vlastenci a dobří Evropané**, ukažme, že tyto dvě hodnoty spolu bytostně souvisejí.

Sláva Ukrajině! Sláva svobodě a jednotě Evropy!

Vzápětí jsme se souhlasem autora uveřejnili tento projev v plném znění v překladu do angličtiny, a to v našem populárně-vědeckém periodiku Church Reporter č. 3/2022 ze dne 6. března 2022.

Z organizace pomoci uprchlíkům z Ukrajiny

Na snímku jsou zleva: Mons. Vlastimil Kročil, diecézní biskup českobudějovický, P. ICLic. Stanislav Brožka, prezident Diecézní charity České Budějovice a člen Společnosti pro církevní právo, dobrovolnice z Diecézní charity a P. Šimon Stančík, duchovní poradce Hasičského záchranného sboru v českobudějovické diecézi. Snímek je ze společné schůzky v Asistenčním centru pro uprchlíky v Plané u Českých Budějovic v sobotu 5. března 2022.

Foto Biskupství českobudějovické

Podpořte obranu Ukrajiny

Velvyslanectví Ukrajiny, se sídlem na adrese Charlese de Gaulla 916/29, 160 00 Praha 6, zřídilo účet na okamžitou pomoc pro obranu Ukrajiny. Za shromážděné finanční prostředky zastupitelský úřad Ukrajiny vybere a dodá obranný materiál ukrajinské armády a domobrany.

Číslo účtu (v českých korunách): 304452700/0300. Více na https://www.supportukraine.cz

Ruské přepadení Ukrajiny a mezinárodní právo životního prostředí

Nový ruský válečný útok na Ukrajinu, zahájený 24. února 2022, dopadá drtivým způsobem jak na civilní obyvatelstvo, tak na přírodu, krajinu a ostatní složky životního prostředí. Jeho součástí je ostřelování a bombardování ropných či plynárenských zařízení v Chersonu, Luhaňsku a na dalších místech.

Situace civilního obyvatelstva je na mnoha místech (Mariupol, Charkiv) velice kritická. Mezi nejrizikovější dopady na civilní obyvatelstvo i životní prostředí nejen na Ukrajině, ale i v dalších zemích, patří ostřelování a obsazení jaderných elektráren v Záporoží a Černobylu.

Dne 2. a 3. března 2022 proběhlo ve Vídni v sídle Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE) mimořádné zasedání Rady guvernérů MAAE. Jediným bodem programu byla otázka důsledků války na Ukrajině pro jadernou bezpečnost a radiační ochranu, zabezpečení jaderných materiálů a uplatňování záruk na základě Smlouvy o nešíření jaderných zbraní.

Rada guvernérů přijala rezoluci, která odsuzuje násilné převzetí kontroly nad jadernými zařízeními ruskými ozbrojenými silami a jinými jejich násilnými akcemi v souvislosti s řadou dalších jaderných zařízení a jaderným materiálem. Ty vedou k vážnému bezprostřednímu ohrožení bezpečnosti těchto zařízení a jejich personálu. *Riziko jaderné havárie nebo nehody se tím zvyšuje*.

Rada guvernérů MAAE vyjádřila vážné znepokojení, že Rusko svou agresí zabraňuje MAAE v plném rozsahu a bezpečně provádět kontrolní činnosti v ukrajinských jaderných zařízeních. **Vyzvala Ruskou federaci, aby okamžitě zastavila veškeré akce proti všem jaderným zařízením na Ukrajině.**[1]

Abychom si uvědomili dopady ruské vojenské agrese z pohledu mezinárodního práva životního prostředí, je třeba uvést některá pravidla jak obecného mezinárodního práva životního prostředí, tak především pravidla mezinárodního humanitárního práva, která jsou určena k zabezpečení přežití obyvatelstva.

Článek 21 Stockholmské deklarace OSN z 1. celosvětové konference OSN o životním prostředí (1972) stanoví, že státy mají povinnost zajistit, aby aktivity vykonávané v mezích jejich jurisdikce či pod jejich kontrolou nezpůsobily škody na životním prostředí jiných států. Za takové aktivity se samozřejmě považují vojenské aktivity. Článek 26 pak v obecné rovině odsuzuje jaderné zbraně i veškeré ostatní prostředky masivní destrukce.

Světová charta přírody z roku 1982 ve svém principu č. 20 nabádá státy světa, že je třeba se vyvarovat vojenských aktivit, které poškozují přírodu.

Deklarace OSN o životním prostředí a udržitelném rozvoji z Ria de Janeira z roku 1992 ve svém principu č. 24 odsuzuje veškeré ozbrojené konflikty, neboť negativním způsobem ovlivňují stav životního prostředí. Dále požaduje, aby státy respektovaly mezinárodní právo životního prostředí i během ozbrojeného konfliktu a aktivně se účastnily jeho prosazování ve válečné praxi.

[1] https://www.sujb.cz/aktualne/detail/mimoradna-rada-guverneru-maae-prijala-rezoluci-k-ukrajine

Základní právně závaznou mezinárodní dohodou v rámci přímé ochrany životního prostředí a civilního obyvatelstva představuje *Dodatkový protokol I. z roku 1977 k Ženevským úmluvám z roku 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů* (dále jen „Protokol I.“).

Klíčovým je *článek 35 odst. 3* Protokolu I., který zakotvuje zákaz používat způsoby nebo prostředky vedení války, jejichž cílem je způsobit, nebo u nichž se dá očekávat, že mohou způsobit rozsáhlé, dlouhodobé a vážné škody na životním prostředí. *Článek 55* stanoví, že při vedení vojenských akcí je třeba dbát na ochranu životního prostředí před rozsáhlými, dlouhodobými a vážnými škodami. Tato ochrana zahrnuje zákaz používání způsobů nebo prostředků vedení války, jejichž cílem je způsobit takové škody na životním prostředí, nebo u nichž se dá očekávat způsobení takových škod, že tím ohrozí zdraví nebo přežití obyvatelstva.

Nepřímou ochranu životního prostředí v mezinárodním humanitárním právu zajišťují *články 53 až 58* Protokolu I. Představují pravidla obecné ochrany a nabádají bojující strany k přijímání konkrétních opatření na ochranu před důsledky jejich ozbrojeného boje, např. vyhnout se vojenským objektům v zónách hustě obydlených civilním obyvatelstvem či poblíž nich, a zjistit, zda vybraný objekt útoku nepožívá zvláštní ochrany. Dle *článku 53* Protokolu I. jsou **zakázány nepřátelské akty proti historickým památkám, uměleckým dílům, či místům pro konání bohoslužeb**.

Objekty zvláštní ochrany jsou pak v *článku 54 odst. 1* Protokolu I. **zemědělské oblasti**, kde se produkuje úroda, dobytek, potraviny, dále **zařízení a zásoby pitné vody a zavlažovací díla**.

Konečně je třeba upozornit na *článek 56* Protokolu I., zdůrazňující, že pod pojem objekty požívající zvláštní ochrany spadají **díla a zařízení, obsahující tzv. nebezpečné síly**, neboť útoky na ně mohou mít potenciálně nedozírné až katastrofální dopady na civilní obyvatelstvo a životní prostředí, a to i v přeshraničním rozměru.

Jde o **přehrady a hráze na vodních tocích** a **jaderné elektrárny**. A proto vážně vzniká úvaha, že ostřelování Záporožské jaderné elektrárny ruskými ozbrojenými silami je spácháním válečného zločinu.

2. března 2022 odjel vyšetřovací tým Mezinárodního trestního soudu v Haagu na Ukrajinu.[2] Podle článku 8 odst. 2 písm. b), bod II. Římského statutu ze 17. července 1998[3] má Mezinárodní trestní soud za úkol vyšetřit úmyslný vojenský útok proti civilním objektům. Klíčovým ustanovením je článek 8 odst. 2 písm. b) bod IV. Podle něho je válečným zločinem vojenský útok vedený s vědomím, že způsobí ztráty na životech nebo zranění civilního obyvatelstva, škody na civilních objektech anebo rozsáhlé, dlouhodobé a vážné škody na přírodním prostředí.

Očekáváme, k jakým zjištěním a závěrům dojde vyšetřující tým Mezinárodního trestního soudu.[4]

Doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.
Katedra práva životního prostředí
Právnická fakulta Univerzity Karlovy

[2] https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/ukrajina-valka-rusko-invaze-haag-mezinarodni-trestni-soud.A220302_232422_zahranicni_bro

[3] Viz Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 84/2009 Sb. m. s.

[4] Otázku akceptování závěrů Mezinárodního trestního soudu může ovlivnit, že bohužel ani Rusko, ale dokonce ani Ukrajina dosud nepřistoupily k Římskému Statutu Mezinárodního trestního soudu.

Sdružení pro podporu humanizace zdravotnictví

Kniha Ukončete návštěvy, dveře se zavírají došla z tiskárny a je připravena k rozeslání

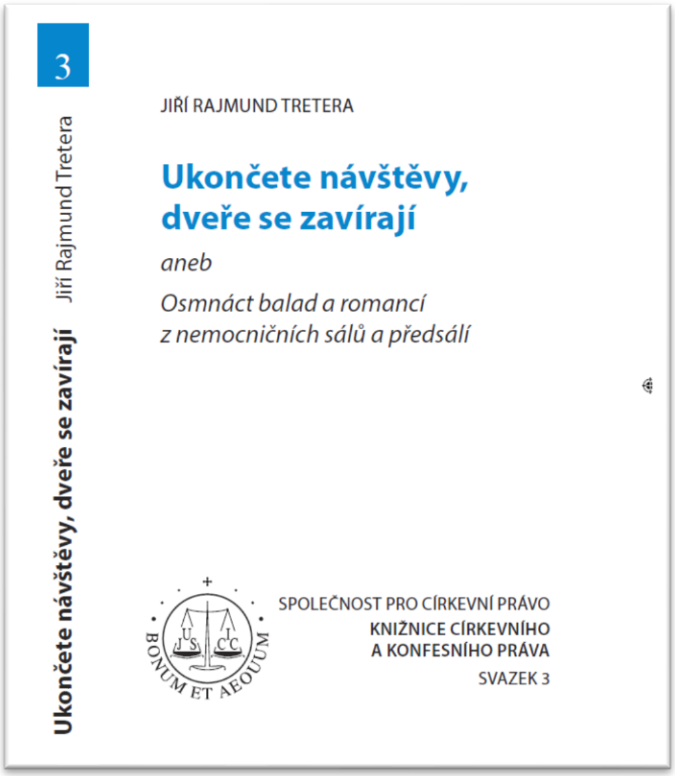

S radostí oznamujeme, že očekávaná kompletní knížka Jiřího R. Tretery, *Ukončete návštěvy, dveře se zavírají aneb Osmnáct balad a romancí z nemocničních sálů a předsálí*, která tvoří 3. svazek Knižnice církevního a konfesního práva, **došla z tiskárny 8. března 2022**!

Ihned jsme zahájili rozesílání knížky na adresy všech, kdo měli na její tvorbě svůj přímý i nepřímý podíl a těm, kdo si již knížku u nás objednali.

Každému, kdo má o zaslání knížky zájem, sdělujeme, že stačí si ji objednat e-mailem na adrese spcp@prf.cuni.cz, nebo telefonicky na čísle 222 220 203.

Knížku Vám jako balíček **pošleme na adresu**, kterou uvedete. Režijní cena za knížku činí 200 Kč resp. 8 Euro, poštovné a balné 50 Kč resp. 2 Euro. Částku **250 Kč** resp. **10 Euro** nám zašlete dodatečně (k zásilce bude přiložena faktura).

Knihu si můžete kromě toho **zakoupit v knihkupectví Oliva**, Husova 8, Praha 1 – Staré Město (u kláštera dominikánů). Otevírací doba: pondělí až pátek 11.00–18.00.

Naše poděkování všem, kdo se na tvorbě knihy podíleli

doc. JUDr. Záboj Horák, Ph.D., jako sponzor a recenzent,
Mgr. Jakub Nagy jako redaktor,
JUDr. Marek Novák jako překladatel kapitoly O autorovi a Resumé,
Antonín Plicka jako tvůrce návrhu obálky, sazby a zlomu,
PhDr. Helga Turková jako recenzentka.

Naše poslední ukázka
Balada čtrnáctá: Ven z nemocnice! Buď léčím já, nebo Bůh!

V této jen docela kratičké baladě se zamyslíme, kde se to vzalo, že i tak vzdělaní lidé jako lékaři, příslušníci povolání, které považujeme za špičkově humánní stejně jako je povolání kněžské, učitelské, právnické, psychologické či antropologické, mohou propadnout militantnímu ateismu a tuto svou vášeň uplatňovat v praxi. Vždyť právě medicína patří mezi zmíněné obory, v jejichž centru stojí homo – člověk – jako centrum bádání, a nic není právě s lidstvím tak hluboce spjato, jako typická vlastnost člověka, kterou je náboženská víra.

Kdysi mě zaujal francouzský spisovatel Vercors (Jean Bruller) se svým sci-fi románem Nepřirozená zvířata, v němž řeší otázku, v čem se lidé liší od ostatních biologických rodů a druhů. Hlavní hrdina nalezne někde v tropech zvláštní, od člověka a od všech dosud známých zvířat odlišné tvory, jimž dá jméno tropi, kteří se zdají vyplňovat pomyslný missing link mezi člověkem a jeho vývojovým předkem, jehož dávnou existenci předpokládá vývojová teorie. Tito tvorové, z nichž někteří projevovali v románu jistý stupeň inteligence, byli vzápětí po svém objevení zneužiti dravými podnikatelskými kruhy k otrocké práci. Vždyť na jiný biologický druh tvora, než je člověk, se mezinárodní zákaz otroctví nevztahuje. Tématika v tomto bodě trochu připomíná Čapkovu Válku s mloky.

Hrdina románu chce nově objevené tvory před zneužíváním k otrocké práci zachránit. Usmrtí novorozence, potomka muže a samice tropi, a vynutí si soud nad sebou jako vrahem. Soud dojde k závěru, že je třeba vyřešit prejudiciální otázku: podat definici člověka. Tribunál britského parlamentu v románovém vyprávění nakonec jako určující známku člověka definuje, že jde o tvora, který má – na rozdíl od všech ostatních tvorů – náboženskou víru. Pro hlavního hrdinu to dopadlo, jak si přál: někteří tropi, ti vyspělejší, měli náboženský kult, což žádní jiní primáti (např. lidoopi) nemají. A tím všichni (protože nelze rozlišovat), nebyli v právním smyslu věcmi a nesměli být zotročováni.

Román nás všechny věřící v té těžké době, kdy u nás vyšel, to jest roku 1958, velice potěšil. Proto jako kontrast k přečtenému textu na mě zapůsobila scéna, kterou jsem zažil jen o pár měsíců později v jedné pražské nemocnici.

V té nemocnici byla hospitalizována moje maminka a byla umístěna do velkého sálu, kde mohlo být tak patnáct pacientů. Byl jsem za ní i s dalšími členy rodiny na návštěvě, bylo to pravděpodobně v neděli. Pamatuji se, že k jedné z pacientek přišel na návštěvu také katolický kněz. Byl sice v civilu, ale kolem šíje si na malou chvíli oblékl jakousi miništolu. Snad když pacientce podával svaté přijímání a možná jí sloužil i jinými svátostmi. Podrobně jsem to

nesledoval, protože bych to považoval jako návštěvník jiné pacientky za nevkusné, a také proto, že jsem tomu příliš nerozuměl. Byl jsem v té době, již od svých patnácti let (to jest od roku 1955) obráceným křesťanem, živým příslušníkem evangelické církve; avšak přisluhování svátostmi v katolické církvi pro mne tenkrát byla ještě terra incognita.

Předesílám, že v žádném nemocničním řádu ani v právním předpise z té doby nebylo zakázáno, aby mezi návštěvníky pacientů byl kněz, ať by už byl blízký příbuzný pacienta (vždyť to mohl být třeba i jeho sourozenec), nebo byl pozván pacientem, aby přišel sám nebo s příbuznými a přáteli pacienta. Dokonce se proti něčemu takovému nehovořilo ani na veřejných ateistických školeních či ve sdělovacích prostředcích nebo podobně. Byl jsem v té chvíli přesvědčen, že to, co se odehrává u vedlejšího lůžka, není ničím, co by příliš budilo pozornost. Existence církví a jejich obřadů byla dobře známa. Církevní pohřby měly v té době podle statistik dokonce ve většině českých krajů ještě vysokou početní převahu nad bezkonfesními, takže snad každý člověk u nás byl při nějakém církevním pohřbu přítomen. Dokonce lidé tenkrát podle oblečení rozeznali i duchovní různých církví. Ve školách ještě někde „v koutku“, na konci vyučování, chodil nevelký počet dětí na nepovinné náboženství, zejména katolické.

Při vyprávěné příhodě jsem však zažil něco strašlivého. Sotva kněz odešel (myslím, že se zdržel jen po nezbytně nutnou krátkou dobu) a ostatní příbuzní u pacientky, kterou navštívil, ještě setrvali, do sálu se přímo vřítil ošetřující lékař a začal vykřikovat na pacientku i na její příbuzné a tím na celý prostorný sál: „Tak to teda ne! Buď léčím já, nebo Bůh. Pokud si myslíte, že Pán Bůh, tak já jsem tady zbytečný. Tak ven z nemocnice! Modlit se můžete doma, ať si vás tam Pánbůh léčí.“ A zlostně odešel. Všichni jsme byli zkoprnělí. I pacienti, i jejich návštěvníci. Pacientka, které se to týkalo, tiše na svém lůžku plakala. Příbuzní ji utěšovali. Když přišla sestra se svým rezolutním ukončete návštěvy, je konec návštěvních hodin a všichni jsme odešli, tak moje maminka, která ležela hned vedle, napadenou pacientku utěšovala, že to jistě bylo jen takové strašení a že to snad ten lékař neudělá, aby ji druhý den z nemocnice vyhodil. Jak to dopadlo, co moje maminka dále o tom vyprávěla, si už nepamatuji.

Vím jen, že po návratu z nemocnice maminka říkala: vidíš, vidíš, takoví jsou oni, dej si na ně moc velký pozor. Hlavně je neprovokuj. Pravda, že na právnické fakultě se to postihovalo, když se na někoho proláklo, že chodí do kostela. Musel se i zodpovídat před celou pracovní skupinou. Moc by mě zajímalo, jestli na lékařských fakultách byli medici vyzýváni, aby zakročovali proti věřícím pacientům. Aspoň tedy v hodinách marxismu-leninismu, z něhož museli i medici jako všichni vysokoškoláci skládat zkoušky a byli klasifikováni.

V evangelickém sboru bratr kurátor a někteří bratří starší často hovořili o tom, že mnoho lékařů je živých evangelíků, „o katolíkách ani nemluvě“ (sic, tak si to doslova pamatuji). Že lékaři k tomu tíhnou, aby byli věřícími, již ex professo. V našem sboru byla jedna moje spoluvěřící jen asi o tři roky starší než já, která vystudovala medicínu, celý život pracovala jako lékařka a snad žádnou neděli ve shromáždění (tj. v kostele) nikdy nechyběla. Byla přede mnou vedoucí evangelické mládeže ve sboru (farnosti). Ještě nedávno jsem se s ní v kostele viděl a mluvili jsme spolu. Je nadále rozhodná a vyznávající věřící. V našem sboru byl i velký psycholog PhDr. Zdeněk Matějček, svou psychologickou praxí lékařům tak blízký, který byl celý život rozhodným věřícím a účastnil se bohoslužeb také každou neděli. Měl tam v modlitebně své vysezené místo až do smrti, lze říci.

Přesto si myslím, že s lékaři to nebylo tak dobré, jak mně svědčili bratr kurátor a místokurátor. Sám jsem zažil o nějakých dvacet let později, že mě jednou moje sestřenice Krista a její manžel Karel pozvali k sobě do své vily v Radlicích na Farkáně na večeři a na tutéž večeři pozvali „své nejlepší přátele“, manžele S., kteří byli oba lékaři a hned při večeři se do mě pustili proto, že prý slyšeli, že jsem věřící. Více než hodinu do mě hučeli, že víra je nesmysl a že z lékařského hlediska naprostá nepřístojnost být věřícím. Tak silnou a tvrdou misii militantního ateismu jsem snad ještě v životě nezažil.

Proč toto setkání moje sestřenice, evangelicky pokřtěná, ale víře nevěrná, a její manžel z rodiny vždy bez víry uspořádali, nevím. Bylo to už někdy po smrti mé maminky. Ale ještě za komunistického režimu. Upozorňuji, že moje sestřenice a její manžel nebyli komunisty, a tak jejich ateistická misie nebyla povinným výkonem „stranické služby“. Bylo to všechno značně v rozporu s obvyklou diplomatičností mé sestřenice a vůbec se společenským bontonem. Bylo to však jasně záměrné a předem zorganizované.

Mým příbuzným zřejmě dost vadilo, že jsem věřící, ale tenkrát v osmdesátých letech už nemuseli mít z toho strach, že mají tak hanebného příbuzného, který je věřící, že by jim to mohlo škodit. Proč tak toužili, abych byl od víry odrazen, to jsem nikdy nepochopil. Na jejich celoživotní štípání a rytí jsem byl zvyklý, i když před mojí maminkou, svou tetou, si to tak netroufali. Že ovšem na mě pozvali lékaře a lékařku, kteří byli ještě několikanásobně horší než oni, to mně zůstával rozum stát. Moc jsem se za ně tenkrát po návratu domů celý večer modlil.

Smír ovšem nastal po převratu. Ti moji příbuzní všichni přijali mé pozvání na primiční mši svatou u svatého Jiljí dne 30. června 1991 i na následující primiční hostinu v Klášterní vinárně na Národní třídě. Škoda, že ty zuřivce lékařské s sebou nepřivedli. Pokud s nimi tedy ještě kamarádili.

Není tomu dávno, co jsem na žádost jejich vnuka katolicky pokřtil postupně jejich dva potomky, tedy pravnučku a pravnuka, své vzdálené pokrevní příbuzné, kteří dnes žijí se svými rodiči v Lucembursku.

Gratulace členům SPCP

Ve středu 23. února 2022 se *ThDr. Pavla Damohorská, Th.D.*, vyučující na Oddělení judaistiky Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy, na Vědecké radě Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy všemi hlasy habilitovala na docentku.

V úterý 1. března 2022 byl *doc. ThDr. David Tonzar, Th.D.*, v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze znovu instalován biskupem Pražské diecéze Církve československé husitské. Obřad vedl patriarcha církve ThDr. Tomáš Butta, Th.D.

V pondělí 7. března 2022 oslavil *R. D. ICLic. Mgr. Šimon Polívka, Ph.D.*, farář Římskokatolické farnosti Vejprty, své 50. narozeniny.

Ve středu 9. března 2022 oslavil *Mgr. Václav Kotek* z Brna, advokát, zakládající člen Společnosti pro církevní právo, své 50. narozeniny.

V pátek 11. března 2022 oslavil *JUDr. Karel Kudrna* z Písku, advokát, zakládající člen Společnosti pro církevní právo, své 60. narozeniny.

Sdružení pro podporu výuky náboženství ve školách

Biblické hodiny pokračují

Biblická hodina z 1. neděle postní, 6. března 2022. Lukáš 17, 1–37.

Z reakcí posluchačů

E-mail z 25. ledna 2022

Vážený pane profesore,
dovolte mi se s Vámi o něco podělit.

Při zhlédnutí poslední biblické hodiny ze soboty 22. ledna 2022 jsem si uvědomil, jak vzácné je v dnešní době slyšet nahlas vyřčenou pravdu. Každá řeč, zejména ta veřejná, se dnes zaobaluje do polopravd a náznaků nebo vyložených nepravd. Jen aby se mluvčí ve své řeči někoho nedotkl nebo aby neřekl něco, co není populární a co lidé neradi slyší. Už jsme si na to skoro zvykli, slyšet jen polopravdy anebo nepravdy, hlavně že je to ve prospěch mluvčího.

Proto Vaše výklady při biblických hodinách mi zní jako „hlas volajícího na poušti“, něco, co v dnešní době není slyšet a zní to až neobvykle. Nahlas vyřčená pravda, bez kompromisů a ústupků. A když potom je taková pravda slyšena, tak si uvědomíme, jak jsme tomu, něco takového slýchat, už odvykli. Chci Vám za to poděkovat, i za Vaši odvahu pravdu takto veřejně

šířit. Já z Vašich biblických hodin čerpám mnoho podnětů pro zamýšlení se nad vlastním životem.

Mějte se moc pěkně, pozdravujte pana docenta a oběma Vám přeji dobré zdraví a mnoho sil do dalších dnů.

T. N.

Naše odpověď z téhož dne

Vážený pane inženýre,

máme moc velikou radost z Vašeho povzbuzení. Právě o to nám jde, už konečně skončit s těmi polopravdami a říkat věci tak, jak jsou doopravdy. Skončit s veškerou autocenzurou.

Vždycky jsem se tomu divil, že se lidé tak bojí i po roce 1989. Jenomže ono totiž jde mnohým o to, aby se stali poslanci a tak podobně. Já vím, že takový poslanec se má tak nebesky, že už by se mezi obyčejné smrtelníky ani vrátit nechtěl. Nakonec jsem to poznal už v roce 1990 po prvních návštěvách předsednictva vlády ve Strakově akademii. Tehdy jsem tam docházel bojovat za vrácení klášterů. Viděl jsem, jak pěkně se tam zabydleli ti naši, kdysi tak stateční disidenti. No, a to má své pokračování.

Před rokem, když jsem začal s vysíláním biblických hodin, jsem se rozhodl souběžně psát *Balady a romance z nemocnic*. Protože však jde o více autentických vzpomínek ze života, jen některé z těch balad se soustředí výlučně na zdravotnictví. Myslím, že se to také daří. I zde jde o to vyhnout se polopravdám, i když samozřejmě vedle negativních stránek života se snažím zachytit i ty pozitivní.

Dovoluji si Vás zeptat: neměl byste nic proti tomu, kdybych kousek toho Vašeho dopisu nebo i celý, samozřejmě bez udání jména, uveřejnil v Zrcadle církve? Vy tam vyjadřujete tak skvělé věci, že by to snad mohlo zajímat další. Prosím, když mně odpovíte, ne, nebudu se zlobit. Budeme rádi, když nám zase napíšete znovu. Ono nám to pomáhá i k utřídění našich myšlenek a jejich vyjádření.

Se srdečnými díky a vřelými pozdravy

Váš

Jiří Rajmund Tretera

E-mail z 26. ledna 2022

Dobrý den pane profesore,

srdečně vás zdravím. Děkuji Vám za pěkná slova.

Krátce ještě k té pravdě. Ono před revolucí se lidé často báli říkat pravdu, protože jim za ni hrozil kriminál. Dnes máme svobodu, pravdu říkat nám nikdo nezakazuje a nikdo nás za ni do vězení nepošle, a přesto je tak málo slyšet. Řekl bych, ještě méně než před onou revolucí. Z jakého důvodu to je, těžko říci. Já dosti dávám za vinu médiím, která ty nepravdy šíří. Z důvodu co největší sledovanosti a s tím souvisejících výnosů. A potažmo samozřejmě politikům a různým „celebritám“. Právě ti v dnešní době udávají normy a většinová společnost se je snaží napodobovat.

Smutné je, že v dnešní době lidé odmítají autority. A nechtějí žádné autority. Vzorem jsou celebrity. Na pravdě tedy tolik nezáleží, protože dnes není důležitá. Vždyť i vrcholní političtí představitele veřejně a prokazatelně lžou a lidem to už dnes ani nevadí. Zvykli si. Mně vadí i taková lhostejnost lidí, když z pohodlnosti nemají žádný vlastní názor, všechno je jim jedno a klidně přebírají stupidní názory druhých, ať už různých lidí kolem sebe, anebo celebrit, jejichž

názory jsou šířeny právě médii. Tento přístup mi připadá snad nejhorší. Představuji si v kontextu s tím, jaké měl asi pocity sv. Pavel, když se zápalem něco povídal vzdělancům v Athénách, ti si ho vyslechli, pokývali hlavou, že je to zajímavé, ale bylo jim to úplně jedno. I to mi trochu připomíná dnešní dobu.

Pane profesore, přeji vám pěkný zbytek dne a na tu knihu Balad a romancí se už těším. Je to milé čtení. Vy jste výborný vypravěč, máte dar slova.

T. N.

Vzpomínka na biskupa Františka Lobkowicze

Vážený pane profesore,
dovolte, abych Vám upřímně poděkoval za sloužení zádušní mše svaté za mého strýčka Františka Václava a za tak milou vzpomínku uveřejněnou v Zrcadle církve 1. 3. 2022.

Přiznám se, že jsem si již ani neuvědomoval, že byl strýček František iniciátorem vzniku Společnosti pro církevní právo. Omlouvám se, ale o to více mě toto připomenutí těší.

V posledních letech po jeho onemocnění, zvláště když již nemohl být tak intenzivně vytížený biskupskou službou, jsem s ním byl častěji ve spojení. Vedle několika návštěv v Ostravě a při pár rodinných příležitostech jsem jej intenzivněji zažil dvakrát také při pouti k P. Marii do Lurd s maltézským řádem a na pouti do Říma k 30. výročí svatořečení sv. Anežky. Stále více jsem si uvědomoval a po jeho odchodu k Pánu vůbec, jak bylo jeho působení vždy plné houževnatosti, rozhodnosti, nadšení a bystrosti pro dílo na vinici Páně, naplněné přitom horoucně láskou k člověku.

S velkou vděčností například vzpomínám, že strýc neváhal na mé první svaté přijímání po své ranní nedělní mši svaté v Českém Těšíně pádit až do Rudné u Nejdku, aby mi při odpolední mši svaté v 15 hodin nejsvětější svátost podal a poté jel opět zpět. Vlastně vůbec nevím, jak to mohl při tehdejší infrastruktuře a technických vlastnostech vozidel na počátku 80. let zvládnout. Myslím, že každý z jeho vřelých podnětů mám vryt hluboko do paměti. Věřím, že nám nadále pomáhá, nyní již přímluvami u Pána, zvlášť za současné hrůzné situace po napadení Ukrajiny.

V hluboké úctě,

Váš Jan Czernin

Periodikum Zrcadlo církve, Aktuality Společnosti pro církevní právo Praha – Brno – Olomouc – Stříbro – České Budějovice vydává a rozesílá Společnost pro církevní právo, z. s., Sudoměřská 25, 130 00 Praha 3.
Fotografie na titulní straně: Demonstrace na podporu Ukrajiny, Václavské náměstí v Praze, neděle 27. února 2022.

Šéfredaktor: P. Jiří Rajmund Tretera OP
Zástupce šéfredaktora: Záboj Horák
Redaktor: Jakub Nagy
Redakční rada: Tomáš Grundza, Marek Novák

Starší čísla online: spcp.prf.cuni.cz/aktuality. Zrcadlo církve vychází dvakrát měsíčně.
spcp@prf.cuni.cz
ISSN 2695-0111